

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XV. évfolyam

2014
november

A Magyar Haltermelők és Halászzati Vízterület-hasznosítók
Szövetségének Lapja

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E LAPSZÁMUNK A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

Megszületett a NAK- MAHAL együttműködés

Tartalom

Fontos döntéseket hozott a közgyűlés	4
A hortobágyi hal népnépe	7
A jó paprika titkai	8

Kisbajcon a Győri „Előre” Halászzati Termelőszövetkezet adott otthont annak a halászzati ágazat egészét érintő eseménynek, amelyen a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a MAHAL közötti együttműködési megállapodást aláírták. Az október 17-ei ceremónián Győrffy Balázs, a NAK elnöke és Németh István, a MAHAL elnöke látta el kézjegyével az együttműködésről szóló dokumentumot. Az aláíráson jelen volt Németh Gergely, a Győr-Moson-Sopron Megyei Agrárkamara elnöke és Szathmári László, a MAHAL ügyvezető igazgatója is.

Szilágyi Gábor, a Győri „Előre” Halászzati Szövetkezet ügyvezetője azzal köszöntötte a megjelenteket, hogy nagy örömmel adott helyt a cég ennek a kiemelkedő eseménynek. Az aláírás egy stratégiai együttműködés első lépése, amellyel mindkét fél gazdagodik. A halászzati termelőszövetkezet a MAHAL egyik alapító tagja volt, és jövőre ünnepli a cég megalakulásának 70. évfordulóját. Ezt az évfordulót aligha érték volna

meg az uniós támogatások nélkül, hiszen a pályázatok révén sikerült a fejlesztéseket megvalósítani. Maga a helyszín, a cég új feldolgozója is uniós forrásokból épült és bővült, amire azért volt szükségük, mert így sikerült a piac érzékenyebb pontjára, a feldolgozott haltermékek piacára is betörniük, és a lábukat megvetniük. A cég ugyanis gazdag termékpalettával rendelkezik. Az ügyvezető azzal a reményteli gondolattal

adta át a szót Győrffy Balásznak, hogy az együttműködés kibontakoztatása révén a hazai halas cégek többségének sikerül a fejlesztési elképzeléseiket megvalósítani, s ezáltal talpon maradni.

Győrffy Balázs a sajtó képviselőinek köszöntésével kezdte mondanóját. Nagy örömmel jött Kisbajcsra már csak azért is, mert a halételek a kedvencei közé tartoznak, bár méltatlanul keveset fogyaszt belőlük (tegyük hozzá: akárcsak az ország többi lakója). A megállapodással nem titkolt célja a kamarának, hogy a halfogyasztást is népszerűsítsék. Ebben a közös munkában lesz feladata a MAHAL-nak is, hiszen a hal nagyon egészséges étel, könnyen emészthető, tartalmaz élelmiszer, és sok olyan nyomelemet tartalmaz, ami abszolút indokolja a magasabb fogyasztási szint elérését. Volt időszak, amikor Magyarországon jóval több halat fogyasztottak, jó volna, ha ennek nyomdokain a fogyasztásnövekedést „magasabb sebességi fokozatba tudnánk kapcsolni”.

A kamara alapvetően arra törekszik, hogy a szakmai szervezetekkel, érdekképviseletekkel, különböző szakmai csoportokkal, felsőoktatási intézményekkel olyan kapcsolódási pontokat keressen, amiben együtt tudnak dolgozni a különböző ágazatok sikere érdekében. Különösen aktuális ez most, amikor az új uniós támogatási ciklus indul. Ennek első évében már látszik, hogy sok új pályázati lehetőség nyílik meg a gazdálkodók előtt, amelyek kihasználása rendkívül fontos, mert érdemben javítja a gazdálkodók versenyképességét. A kamarának ebben a munkában komoly szerepe van, egyrészt az információ áramoltatásának oldaláról, másrészt a magas szintű kamarai szolgáltatások nyújtásában. A tagok így tudják aprópénzre váltani a közös tudást. A MAHAL-lal kötött együttműködésben megállapodtak abban, ahogy a szak-

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Megállapodást kötött a MAHAL és a kamara, hogy a szakmai ágazatot érintő kérdésekben együtt gondolkodnak

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

mai, az ágazatot érintő kérdésekben együtt gondolkodnak. A NAK nemzetközi szinten is képviseli a magyar halásztársadalom érdekeit, hiszen a kamara a COPA-COGECA tagja, amely az európai gazdák legnagyobb, legerősebb érdekképviseleti szervezete. Az elnök azt is reméli, hogy az aláírás valóban első lépése annak, hogy az együttműködés széles sávon bontakozzék ki, mert a siker akkor siker igazán, ha a tagok is sikeresek.

Németh István elnök azzal kezdte mondanóját, hogy a magyar halásztársadalom számára megtiszteltetés, hogy a kamara befogadta a kis ágazat egyik meghatározó érdekképviseletét. A MAHAL 1957-ben alakult, s azóta a magyar halászat kiemelkedő érdekvédelmi szervezete, hiszen a tagok sorában tudhatja a természetes vízi halászokat, a tógazdaságokat, a halfeldolgozókat, az intenzív haltermelőket és a tudományos, oktatási intézményeket is. A szövetség jelenlegi taglétszáma 79. A szövetségben pezsgő élet folyik, hiszen sok közös programot, közös szakmai kirándulásokat szerveznek, a tagok együttműködnek különböző pályázatok megvalósításában, és nem utolsósorban a piaci ismereteket is megosztják egymással.

Az elnök hathatós segítséget vár a kamarától abban a tekintetben, hogy a halászat politikai súlya nőjön, s idehaza is legalább olyan elismertséget szerezzen a halászati tevékenység, mint az Európai Unió többi tagországában. Sajnos Magyarországon alacsony az egy főre jutó éves halfogyasztás, a 3,62 kilogramm fő/év adattal az EU-ban az utolsó helyen állunk, hiszen a tagországok átlagosan 22 kilogramm halat fogyasztanak évente egy főre vetítve. A sok halat fogyasztó országokban (Spanyolországban, Portugáliában a 70 kilogrammot is meghaladja az egy főre jutó éves halfogyasztás) jóval magasabb az átlagéletkor is, mint nálunk, ami jelzi, hogy a halfogyasztásnak milyen pozitív egészségügyi hatásai vannak. Ezért is örül az elnök annak, hogy a kamarával létrejött az együttműködés, mert a halfogyasztás növelésében a kamara társra talált a MAHAL-

ban, hiszen ez nép- és közegészségügyi kérdés is. A szövetség tagjai az ETHA pénzügyi alapjainak a felhasználásával azon dolgoznak, hogy a kor igényeire igazodó gazdálkodással fejlesszék tógazdaságaikat, új gépeket állítsanak üzembe, a régi halastavakat rekonstruálják, új tavakat és új feldolgozókat építsenek. E munka folytatásában kérte az elnök a NAK segítségét, s abban is, hogy a hal és haltermékek forgalmi adója – a sertéséhez hasonlóan – 5 százalékra mérséklődjön. Ezzel jelentősen nőne a fogyasztás, ami újabb lendületet adna a magyar halászat fejlődésének. Az aláírás és a dokumentumcsere után Németh István meghívta Györffy Balázst egy őszi lehalászásra, ahol betekinthez a halászok ma is nehéz, fizikai munkát igénylő tevékenységébe. Györffy Balázs örömmel fogadta el a meghívást.

Az aláírási ceremónia után üzemlátogatásra is sor került. Németh Gergely, a kamara megyei elnöke lapunknak elmondta, hogy az aláírás a megyei szervezetet is kötelezi arra, hogy a halásztársadalom fejlődését elősegítsék. A megyében jól ismertek a győri halászszerkezet termékei, amelyek valóban megérdemlik a nagyobb, országos figyelmet. S az sem árt, ha a határon túl is megismerik ezeket a valóban finom, egyedi termékeket, hiszen a cég megbízható technológiával, magas élelmiszerbiztonsággal dolgozik. A kamarának már van egy halászati alosztálya, amelynek munkájába a MAHAL is bekapcsolódik. A kamara abban segít, hogy a megtermelt halat helyben hozzáadott értékkel – reklám formájában – eljuttassák a kamarai tagsághoz, s a piacra jutás lehetőségeit bővítsék.

Györffy Balázs az üzemlátogatás után lapunknak elmondta, hogy sok élménnyel gazdagodott, és azt tapasztalta, hogy komoly munka folyik a cégnél. A rendszert igen jól és korszerűen építették fel, aminek következtében a termékpallettájuk is széles. Sokfajta halat dolgoznak fel, és sokféle terméket készítenek belőlük, amelyek iránt elég nagy az érdeklődés is, elsősorban a helyiek részéről. Az elnök szerint jó volna, ha a hazai halfogyasztás éves mennyiségének jelentős hányadát, mintegy 40 százalékát

Segíti az érdekvédelmi munkát

Németh István lapunknak elmondta, hogy a kamara jelentős politikai erőt képvisel, hiszen a kormányzati szándékokat közvetíti a termelőknek, a feldolgozóknak és a fogyasztóknak egyaránt. Mint ilyen köztestület, jelentősen segíteni tudja a MAHAL érdekvédelmi munkáját is, hiszen az agrárkormányzat az Agrárkamarán keresztül karolja fel a halászatot. Ezzel a hal népszerűsítésére is sor kerül, így abban is bizakodhatunk, hogy a hazai halfogyasztás növekedése felgyorsul. A halnak, mint egészséges élelmiszernek nagyobb mennyiségben kellene a fogyasztók asztalára jutnia, nem csak egészségügyi okokból, hanem azért is, mert így a haltermelők gazdasági ereje is növekedne. Az együttműködési megállapodásban konkrétan is szerepel, hogy a két fél együttműködik a halászati termékek népszerűsítésében, a halászati rendezvények szervezésében, a HOP kiszélesítésében, ami azt jelenti, hogy az ETHA források felhasználásában a prioritásokat közösen határozzák meg. Mindez nem csak azt a célt szolgálja, hogy nőjön az egy főre jutó halfogyasztás, hanem azt is, hogy a termelők minél korszerűbb körülmények között tudják előállítani az egészséges halat.

Az együttműködés új feladatokat jelent a szövetségnek, nem csak adminisztratív szinten, hanem operatív módon is. Az eseményeken közösen jelenünk meg, bevonjuk a kamarát a rendezvényeinkbe, s tervezzük, hogy az Országos Halfőzvényesen a NAK nagyobb súllyal jelenjen meg, mint korábban.

nem karácsonykor fogyasztanánk el, hanem az év többi szakában is nagyobb volna a hal iránti érdeklődés. Ez a termelőknek is könnyebbé jelentene a logisztika szempontjából. Közös a feladat, hiszen egészséges élelmiszerről beszélünk. Jó volna, ha a haltermékek a megfizethetőbb élelmiszerek kategóriájába kerülnének, ezért ezek népszerűsítésében a szövetséggel közösen kell munkálkodni.

A beszélgetések során az áfa-kérdés is napirendre került, hiszen a gazdasági szereplők mindegyikének fontos ez téma. Az elnök hangsúlyozta, hogy kormányzati döntés szükséges az áfakulcsok mértékének csökkentéséhez, de a kamara is „melegen tartja” a kérdést, mert ha a gazdaság állapota megengedi, akkor az a kamara javaslata, hogy előre meg kellene határozni egy olyan stratégiát, hogy mely termékek áfáját lehetne mérsékelni. Erről még nincs döntés, de a tervek körvonalazódtak. Az elnök azt szeretné, ha az élelmiszeripari termékek áfája egyszámjegyű lenne, de tudomásul kell venni a gazdaság teljesítőképességét, a költségvetési mozgás lehetőségeit.

A szövetség az együttműködés nyertese

Szathmári László igazgató azt hangsúlyozta, hogy a szövetség nyertese az együttműködésnek, mert így részesei leszünk a kamarai halászati alosztály munkájának. „Az érdekképviseleti munkában ez mindenképpen előrelépést jelent, hiszen a Földművelésügyi Minisztériummal tavaly kötött stratégiai megállapodást is erősebb alapokra helyeztük. Ezt a stratégiai megállapodást egyébként kormányzati ciklusonként kell újra kötni, ez a szerződésmegújítási folyamat már elkezdődött, és remény van arra, hogy a stratégiai megállapodásnak lesz folytatása. A két szerződés jelzi, hogy a szövetség jelen van a legfontosabb döntéshozatali folyamatokban.”

Az igazgató azt is elmondta, hogy a MAHAL vezetése a Földművelésügyi Minisztérium halászati területtel foglalkozó államtitkárságával, s a horgászati és halgazdálkodási osztályával is szorosabb kapcsolatot szeretne építeni, s ezáltal a halászattal kapcsolatos kételyeket (főként a természetes vízi halászatokkal kapcsolatban) eloszlatni. Fontos időszak előtt áll a magyar halásztársadalom, hiszen jövőre indul az Európai Unió új halászati politikája, s annak támogatási rendszere. A szövetség az információ áramoltatása révén mindent megtesz annak érdekében, hogy a szövetség, egyben a kamara tagjai az ETHA-pályázatokon minél eredményesebben vegyenek részt.

Szilágyi Gábor: az elmúlt években 700 millió forintnyi beruházást hajtottak végre

A kamara a MAHAL-lal a jövőben egyeztet a jogi kérdésekben, mert a két szervezet kölcsönösen tudja segíteni egymás munkáját. A kamarának véleményt kell mondania bizonyos jogszabályokról, akár hazai, akár nemzetközi porondon. Az adott vélemény szakmaiságát, súlyát érdemben növeli, amikor egy szakmai, érdekképviseleti szervezet véleménye is megjelenik benne, hiszen ezzel az adott szervezet is támogatja a kamarai álláspontot. Így viszont a kamarának is könnyebb a véleményét, az álláspontját megvédenie. Az új ETHA-források elköltésével kapcsolatban az elnök azt hangsúlyozta, hogy a kormányzati szándéknak megfelelően a halászatban is a gazdaságélénkítésre fordítsák a források jelentős részét. Az olyan vállalkozások, mint a Győri „Előre” HTSZ – ahol 40 embert foglalkoztatnak – számíthatnak arra, hogy lesz lehetőségük a fejlesztésre, beruházásra, mondta végzetül Gyórfy Balázs.

Szilágyi Gábor örömmel nyugtázta, hogy Gyórfy Balázs a magyar átlagnál több halat fogyaszt és szereti a halételeket, egyben reméli, hogy ez is lendít a magyar halászat szekerén, a kamara munkájában visszaköszön ez a kis elkötelezettség, s nagyobb hangsúlyt kap a hal. Erre minden esély adott, hiszen az együttműködés aláírásában is jelentős kamarai „erők” vonultak fel, ami jelzi, hogy a halnak nagyobb szerepet szánnak az ország vezetői is. Ez nagy kihívás az ágazatnak, amely kihívásnak az ágazat szereplői igyekeznek megfelelni. A győri szövetezet már a közétkeztetésben is megjelenik egy-két olyan termékkel, amely eddig nem volt. A teljesen szállagmentes, kicsit semleges ízű szigetközi harcsagolyó akár heti egy alkalommal is ott lehet a gyerekek ebédlő asztalán.

Ami a céget illeti, az ügyvezető elmondta, hogy sikeresen túljutottak egy nehéz periód-

Németh Gergely: a megyében jól ismertek a győri halászszövetkezet termékei

duson. Ha a sikeres támogatások révén befolyt támogatási összegek nem segítettek volna a céget az elmúlt 4-5 évben, akkor nem biztos, hogy jövőre megünnepelhették volna a cég fennállásának 70. évfordulóját. De szerencsére ez már a múlt, mert komoly erővel a háttérben, a pályázatok segítségével megerősödve olyan termékkalát tudnak felmutatni, ami az ikrától a késztermékekig terjed. Ezzel a magyar haltermelés olyan

színfoltja lehet a kisbajcsi üzem, ahol bizonyíthatják, hogy lehet gazdaságosan is halat termelni. Igaz, ma még csak szolid eredményekről beszélhetünk, de a hal népszerűsítésével egyre több hal fog fogyni, és akkor talán a tulajdonosoknak is megérte a beruházássorozatot elvégezni.

A beruházások említése itt, Kisbajcon nem újdonság. A cégvezető személye a garancia arra, hogy itt csak a folyamatosan innovatív termelésnek van helye, mivel Szilágyi Gábor csak a fejlődésben, a fejlesztésben tud rövid és hosszú távon tervezni. Az elmúlt években 700 millió forintnyi beruházást hajtottak végre, melyek során a teljes feldolgozóüzem megújult, s bővült a kapacitása is. A beruházások révén nem csak a minőség javítása volt a cél, hanem a munkakörülmények modernebbé tétele is. Megújították az élő hal tárolásának a körülményeit, így most a 14 Celsius-fokos víztől a 28 Celsius-fokos vízig biztosíthatják a halaknak a megfelelő hőfokú vizes környezetet. A pisztrángtól az afrikai harcsáig bármilyen halfajt élve tudnak tárolni a telepen, így friss hallal tudják kiszolgálni a vevőket. Az intenzív rendszerbe olyan halfajokat (a tokfélékről van szó) telepítettek, amelyek csak kevés helyen található Magyarországon. Ugyanakkor szülő szaporításával, termelésével intenzív körülmények között egyelőre csak itt foglalkoznak, mégpedig biztató eredménnyel, hiszen eljuttattak már az étkezési méretig. Ezek a tevékenységek a kitorési pontokat jelentik a cég számára, hiszen így magasabb hozzáadott értékkel tudnak megjelenni a piacon.

H. Gy.

ÚJ SZÉCHENYI TERV

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A tógazdasági pontytakarmányozás komplex megújítása takarmánykeverékek alkalmazásával

Az Új Széchenyi-terv „Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása” című pályázata keretében a Szabolcsi Halászati Kft. és a Czikkhalas Halastavai Kft. konzorciuma a telephelyein megvalósítandó 261,5 millió forint összértékű K+F fejlesztésre összesen 183,1 millió forint támogatást nyert. A takarmányozási projekt az EU által nyújtott vissza nem térítendő támogatás lehívásával valósult meg 2012 áprilisától 2014 májusáig bezárólag.

Az Új Széchenyi-terv „Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység” támogatása program keretében megvalósult projekt során a Magyarországra jellemző két eltérő tótipusban (völgyzárógátas- és köröltéses halastavi rendszerben), a mono- és polikultúrás népesítés mellett a takarmányozástechnológia modernizálása volt a cél. Az elmúlt két tenyésztődőszak alatt végzett kísérletek eredményei igazolják, hogy megfelelő minőségű keveréktakarmány alkalmazásával lehetőség van piaci méretű ponty előállítására 2 év alatt. Megállapításra került, hogy a monokultúrában történő nevelés kedvezőbb, viszont a vegyes népesítés is járható út lehet adott vízterületek jobb kihasználására, és nincs szükség szerves trágyázásra, mivel egyrészt a keveréktakarmány kielégíti a táplálóanyag-szükségletet, másrészt megfelelően alakult a vízminőség a tenyésztődőszak során.

A 261 578 152 forint összértékű beruházás 183 104 650 forint vissza nem térítendő támogatás lehívásával valósult meg, melynek 85%-a az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapjából, 15%-a pedig Magyarország központi költségvetéséből származott.

Kapcsolat: Radóczy János (Szabolcsi Halászati Kft.) és Katiccs Máté (Czikkhalas Halastavai Kft.)
Telefon: 06-30-945-2627 • 06-20-429-0340

A tógazdasági pontytakarmányozás komplex megújítása takarmánykeverékek alkalmazásával
E-mail: szabolcsihal@upcmail.hu
www.ujszechenyiterv.gov.hu

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

Fontos döntéseket hozott a közgyűlés

Nyolc napirendi pont megtárgyalására ült össze október 10-én a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége (MAHAL) közgyűlése. Németh István elnök köszöntötte az ülésen Udvari Zsoltot, a Földművelésügyi Minisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztályának megbízott vezetőjét, aki az „Aktualitások a halgazdálkodással kapcsolatos témakörökben” című napirendi pont előadója volt. Atadták a megjelent tagoknak a MAHAL 2013. évi jelentését, amely Fehér Könyv néven közismert. Döntött a közgyűlés az alapszabály módosításáról annak érdekében, hogy a MAHAL által iroda céljára vásárolt ingatlan új címét bejegyezhesse. Döntöttek arról is, hogy a Dinnyési Halgazdaság Kft.-ben készítsék elő a beruházási terveket.

Szathmári László igazgató tájékoztatta a közgyűlést a legutóbbi közgyűlés (május 21-én volt) óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről. Az igazgató részletesen is beszámolt a FEAP-közgyűlésen történetekről, ahol a cseh halászszövetség vezetője bejelentette, hogy jövő ősszel megrendezik a nemzetközi pontykonferenciát. Ezen a MAHAL is képviselteti magát. Az érdekképviseleti munka

keretében a szövetség véleményezte a HOP 2. és 3. tengelyére megszületett pályázati kiírástervezetet. Ugyancsak véleményezték az állategészségügyi rendelet módosítását, amely alapján esztendőig lehetővé teszik, hogy a horgásztótól, a kiskereskedelmi egységekből is lehet kábított állapotban elvinni a halat. A 40. Országos Halfőzőverseny sikeresen zárult, kiemelkedő eseményként zaj-

lott az öreghalász-találkozó. A szponzori támogatás azonban nem érte el a tavalyi szintet.

Az igazgató beszámolt arról is, hogy elkészült a Fehér Könyv, amelynek költségeihez pályázati úton nyertek támogatást. Ebből a pénzből a FEAP-tagdíjat is kiegészítik, s ugyancsak ebből a forrásból rendezik meg a víziállat-egészségügyi tanfolyamot. Az elnök is megerősítette, hogy sikeresen zajlott a Fazekas Szabolcs miniszteri megbízottnál tett látogatásuk. Az idei, görögországi szakmai út – 24 tagtárs vett részt rajta – gazdag élménnyel, sikeresen zajlott.

E napirendi pont keretében Németh István a Fazekas Szabolcsnál tett látogatásról elmondta, hogy a miniszteri megbízott felkészülten fogadta a MAHAL vezetését, nyitott volt a felvetésekre. Így arra is, hogy a hal áfáját 5 százalékra mérsékeljék (ez természetesen a kormány hatásköre), miként a horgászati tevékenység áfáját is érdemes volna mérsékelni. Az elnök e napirendi pont keretében nyitotta meg azt a vitát, hogy a szövetség milyen álláspontot

Udvari Zsolt válaszolt a tagok kérdéseire

1.) A halászati engedélyes a fogási naplóba a fogást követően, illetve távozás előtt köteles beírni a kifogott őshonos keszeget, illetve más fajokat. Ha az értékesítés nem sikerül, mi a teendő? A halat a Dunába visszaengedi és a fogási naplót kijavítja?

A halászati engedélyes hivatásos halásznak lehetősége van a 30 cm-nél nagyobb kifogott halakat is élve szállítani a vízpartról, ha ehhez megfelelő tároló-szállító rendszerrel, szállítójárművel rendelkezik, így valóban előállhat olyan helyzet, ahol az élő állapotban tartott, fogási naplóba kifogottként már beírt halakat a tervezett, de meghíúsult adásvétel okán a halász akár vissza is engedhetné élve a halakat adó vízbe, a gyakorlat azonban túlnyomórészt más. A jogszabályi háttér alapján a halászat befejeztével, a vízpart elhagyása előtt a kifogott halat a halásznak a fogási naplóba mindenképpen be kell jegyeznie. Kereskedelmi adásvétel megvalósulása esetén pedig az eladott haltételtől fogási tanúsítványt kell kiállítania. Ha a kötelező fogásnapló-bejegyzés után a halász a halat – bármilyen okból – a vízbe kívánja visszahelyezni ahonnan fogta, ennek az inváziós idegenhonos halfajok kivételével nincs jogi akadálya, azonban ez a fogási napló bármilyen javítását nem teszi lehetővé. A halásznak arra kell törekednie, hogy a vízről minden esetben az aktuális keresletnek megfelelő mennyiségű halat hozza el. Ez a fenntartható használat alapvető feltétele, és mint ilyen, a vízhasznosító és a halász hosszú távú érdeke.

2.) Saját vízterületen a halászati őr milyen szabályozás alapján tud állománymentő halászatot folytatni? Kiadható-e alkalmi halászati engedély erre az időszakokra?

A halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM-rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 3. §-a részletezi az ide vonatkozó szabályokat. A halmentést nem kereskedelmi vagy ökológiai célú halászati engedély, hanem halmentésre vonatkozó engedély birtokában lehet végezni. Ez utóbbi az adott halgazdálkodási vízterületre és határozott időtartamra, de legfeljebb 2 évre adható ki, és a halmentésre engedélyezett – adott esetben egyébként tiltott – eszközök és módszerek (pl. keresztirányú lerekesztés) csakis az előzetesen bejelentett halmentési tevékenységhez használhatók. A halmentésre vonatkozó engedély alapján végzett egyedi halmentések a kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságához megtett előzetes bejelentés alapján végezhetők. Tehát nincs különbség abban, hogy a halmentést végző halászati őr vagy sem, ugyanakkor a halászati őrt is meg lehet adni mentésre jogosult személynek a külön engedélyben.

3.) Nem őshonos fajjal, mint például ezüstkárász, razbóra stb. lehet-e horgászni a Dunán, illetve természetes vizekben?

Nem őshonos halfaj csaliként minden korlátozás nélkül használható ott, ahonnan a csalinak szánt hal származik. Tehát a konkrét vízből kifogott halak esetében a nem őshonos fajok egyedei is felhasználhatók ilyen célra. Más vizekről származó (akár kereskedelemben vásárolt) nem

Udvari Zsolt az előadásában kitért az aktuális feladatokra

őshonos halakkal nem szabad csalizni a jelenleg hatályos Vhr. alapján. A gyakorlatban ennek ellenőrzése nagyon nehéz, ezért célszerű arra törekedni, hogy az adott vízre jellemző halfaunától eltérő, nem őshonos fajok csaliként való használatának tilalmát tartassa be a hasznosító. Például a Dunában a razbóra ugyan megtalálható, azonban az nem reális feltételezés, hogy az áramló folyóból fogja őket ott helyben a horgász. Egy razbórával erősen terhelt állóvízen ugyanakkor nincs annak gyakorlati jelentősége, hogy a horgász helyben fogott razbórával csalizik vagy máshonnan hozta a csalihalat, és ezt a gyakorlatban ellenőrizni, így betartatni is igen nehéz. A jogszabályi rendelkezés fő célja nem a szankcionálhatóság, hanem az őshonos halfau-

képviseljen abban a kérdésben, hogy az új ETHA-támogatásokban szerepeljen-e a Halászati Környezetgazdálkodási Program, vagy sem? A kérdés az, hogy a beruházási támogatások, vagy a normatív alapú HKP támogatás kapjon nagyobb hangsúlyt? Az elnök elmondta, hogy a MASZ más álláspontot képvisel, mint a MAHAL, ugyanis a MAHAL tagjainak az az érdeke, hogy folytatódjék a HKP, míg a másik szövetség ezt nem támogatja, mert a forrásokat teljes egészében a fejlesztésekre, beruházásokra, kutatás-fejlesztésre szeretnék fordítani.

A felszólalók sorát *Dankó István* (Aranykárász Bt.) nyitotta meg, aki azt hangsúlyozta, hogy a fejlesztési, beruházási pénzek csaknem fele nem az ágazatban hasznosul. A HKP korlátozások ugyan nagyok, de támogatja, hogy legyen HKP. *Szabó Róbert* (ÓKO 2000 Kft.) kijelentette, hogy a cége beruházáspárti, de fontosnak tartja, hogy legyen területalapú támogatás, és ezt a támogatást ne piacszerzésre használják fel az érintettek. *Csoma Antal* (Körösi Halász Szövetkezet) is támogatta a HKP újraindítását, mert ezzel az elszenvedett kárból visszatérül valamennyi. *Józsa Vilmos* (HAKI) szerint érdemes volna a támogatáshoz egy hektár-limitet bevezetni. *Szilágyi Gábor* (Győri „Előre” HTSZ) szerint az 50 000 Ft/hektár

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Megtelt a terem

tervezett támogatás sok, az összes ETHA-forrás felét elvinné. A kistermelők hátrányban vannak a fejlesztéseket illetően, mert nehéz nekik beruházási forrásokhoz jutni. Ha nincs HKP, elvesz a korábbi AKG program eredménye is, ezért a kistermelők szempontjait is tartuk szem előtt a támogatási mértékek meghatározásakor. *Horváth Ferenc* (Bocskai Halászati Kft.) emlékeztetett arra, hogy a HKP-AKG a múltban is megosztotta a szövetséget, most viszont

konszenzusra kellene jutni. A döntéshozók szempontjait figyelembe véve ne egységes elvek alapján, egyazon összeget határozzunk meg, legyen hektár-limit. *Bojtárné Lukácsik Mónika* (AKI) arról tájékoztatta a közgyűlést, hogy a minisztérium felkérte az AKI-t arra, hogy dolgozza ki a HKP támogatási rendszerét. Az AKI a javaslatában differenciált forrásfelosztást javasol, ami azt jelenti, hogy több kategóriát dolgoznak ki, így a kistermelők nem kerülnek hátrányba. →

na megőrzését szolgáló szemléletformálás, ami csakis hosszú távon érvényesülhet. Mindamellett a közeljövőben várható a Vhr. módosítása és a jogalkotó célul tűzte ki, hogy ezen a rendelkezésen finomítson, hogy a tilalom csak az élő állapotban lévő idegenhonos, más víziről származó csalihallal történő csalizásra vonatkozzon (azaz a döglöttre ne terjedjen ki).

4.) Élő állapotú csalihal horogra tűzése kimeríti-e az állatkínzás tényét?

Nem, mert Btk.-ban szerepelő állatkínzás definíciójában szerepel az a kulcsfontosságú kifejezés, hogy „indokolatlanul”. Mivel az élő csali éppen aktív mozgásával hívja fel magára a ragadozóhal figyelmét, a csalihal élő állapotban való horogra tűzése az egyébként nem tiltott halfogási mód szükségszerű, azaz indokolt eleme. Ugyanakkor például a kis vízörben, kevés vízbe zsúfolt csalihalak fuldoklása teljes mértékben kimerítheti a Btk.-s tényállást.

5.) A törvény tiltja az őshonos fajoknak a telepítését. A halászok 80%-ban a keszegfélék telepítéséből éltek. Érdekek voltak, hogy a halat élő, egészséges állapotban szállítsák, mert így fizették ki az őshonos keszegfélékért a piaci árat meghaladó összeget. Előnyösebb lenne a tiltás helyett halgazdálkodási vízterületenként mennyiségi korlátozást bevezetni.

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény a természetes vizekben spontán megtermelő őshonos halfajok telepítési célú felhasználást tiltja, az őshonos fajok továbbra is telepíthetőek, ha haltermelési létesítményből származnak. A természetes vizekben megtermelő őshonos keszegfélék ilyen hasznosítása ellentétes a törvény szellemiségével a túl-

hasznosítás veszélye miatt, illetve azért, mert a keszegféléket ilyen formában és mennyiségben igénylő vizek saját belső haltermelő-képességén alapuló hasznosítását ezek szerint nem fenntartható módon végzik. Emiatt ebben – a törvény alapvető koncepciójának meghagyása esetén – változtatás nem lehetséges.

A keszegcentrikus sporthorgászat igényeit vagy a keszegeket nagy mennyiségben kinevelni képes természetes vizeken kell kielégíteni, vagy pedig változtatni kell az eddigi gazdálkodási forma mellett a keszeget kellő mennyiségben nem megtermelő/eltartó tavak hasznosításán.

A haltermelők részéről megvan a kellő szak tudás és kapacitás, hogy kiszolgálják a keszegfélékre is vonatkozó telepítési igényeket. Átállási időre is kétségtelenül szükség van, illetve arra, hogy a reális kínálat a ténylegesen jelentkező kereslethez igazodhasson. Természetesen a keszegfélék relatíve drága telepítési anyagot jelentenek majd, de az ilyen igények tógazdasági kielégítésének technológiai szempontból nincs akadálya. A jövő útja, hogy minden keszegben is gondolkodó vízhasznosító legális forrásból be tudja szerezni a saját állomány kialakításához, megerősítéséhez szükséges ivadékot, népesítőanyagot.

6.) Végeztek-e környezettanulmányt, meghallgatták-e gyakorlatban működő halászattal foglalkozó egység szakmai tapasztalatát a nemzetközi hajóforgalommal is ellehetetlenített Duna esetében? Végeztek-e hatásvizsgálatot?

A nagy vízkiszorítású illetve nagy sebességgel haladó hajók szívóhatása és hullámkeltése ismert halgazdálkodási probléma a Dunán, e kér-

déssel számos tanulmány mellett a tárca is többször foglalkozott az elmúlt években. A halgazdálkodási és halvédelmi törvény hatálya kiterjed a vízen közlekedőkre is, sőt, a halállomány és élőhelye védelme érdekében a törvény 11. § (1) c) pontja szerint a halgazdálkodási hatóság korlátozhatja a vízi járművek használatát. Ennek gyakorlatba való átültetése még a jövő zenéje, az új törvénnyel megteremtettük e halgazdálkodási-szakmai beavatkozás hatósági szintű lehetőségét.

7.) A törvényalkotó milyen gyakorlati, illetve szakmai tapasztalat alapján határozta meg a halászati engedélyes aktív háló használatának négyzetméterkorlátait?

A jogszabályi koncepció, majd a végrehajtási szabályok kidolgozása a gyakorlatban működő, halászattal foglalkozó szervezetek szakmai tapasztalatára alapozott ebben, természetesen figyelembe véve a fenntartható használat érdekében bevezetendő fogási korlátozások által kijelölt peremfeltételeket is. Ebben a kérdésben – tudomásom szerint – a korábbi szakmai szervezeti egység, az Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály egyeztetett a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetségével, és ez konszenzusosan került meghatározásra.

8.) A törvényalkotó miért nem vette külön besorolásba a saját készletű bányatavakat, nagytavainkat, illetve folyóinkat, különös tekintettel a Dunára, amely nemzetközi hajóforgalmat bonyolít? A Duna halsűrűsége, illetve halászati módszerei lényegesen eltérnek pl. a Tiszaétól, Drávaétól. Méretei és kondíciói alapján teljesen más paraméterekkel rendelkezik, ily módon más gazdálkodást igényel. →

→ A közgyűlés úgy határozott, hogy induljon a HKP, mégpedig az AKI javaslatában foglaltak szerint, differenciált módon.

Udvari Zsolt bemutatta a minisztérium új szervezeti felállítását. Előadásában kitért az aktuális feladatokra. Eszerint fontos lépés, hogy a MAHAL-lal közösen kérték, hogy a szövetség továbbra is stratégiai partnere legyen a Földművelésügyi Minisztériumnak. Készül az ágazati stratégia, a koncepció jogszabálytervezetét a MAHAL is véleményezte. Az új halgazdálkodási törvény egyéves tapasztalatairól bekérték a MAHAL véleményét is, miként a végrehajtási rendlettervezetről alkotott véleményyt is. Mindkét dokumentumot feldolgozzák, és a MAHAL javaslatokat, észrevételeket – a lehetőség szerint – felhasználják a kodifikációs munka során.

A mb. főosztályvezető a természetes vizek halászati jogainak pályáztatásáról elmondta, hogy 1750 víztest érintett, és 2015-ben a többségénél lejárnak a haszonbérleti pályázatok. A rendlettervezet jelenleg készül, amelyről a MAHAL véleményét is kikérik. Napirenden van a határvízi halászat és horgászat VM rendelet módosítása. A tervek szerint csökkentik az állami horgászvizsga díját, és módosítják a 70/2012. BM-rendelet azon paragrafusát, amelyben a halőrök ruházatát, annak kihordási idejét szabá-

lyozzák. Udvari Zsolt bejelentette, hogy a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. tulajdonjogait ismét a minisztérium gyakorolja.

Ami az ágazat támogatását illeti, az mb. főosztályvezető elmondta, hogy az állami halgazdálkodási feladatok elvégzéséhez 430 millió forint áll rendelkezésre. A pályázati konstrukciókat hamarosan kidolgozzák, s többek között halászati örök egyenruha beszerzéséhez, eszközberuházásra lehet majd pályázni. A kárókatona gyérítési program keretében lószertámogatást is lehet igénybe venni. Az állami halas tavak haszonbérbe adására új koncepciót dolgoznak ki, egységesítik a feltételeket, és 15-20 évre kötik az új szerződéseket, komplex haszonbérleti szerződés alapján. A minőségi pontytenyésztés minimális támogatása keretében maximum 10 ezer euróra lehet pályázni. S itt tért ki a főosztályvezető arra a témakörre, hogy a minisztérium a halastavak körüli tulajdonviszonyi problémákat rendezni kívánja.

A közgyűlésnek Bojtárné Lukácsik Mónika mutatta be az elkészült Fehér Könyvet. Szathmári László beszámolt az új iroda vásárlásáról, melynek címe: 1115 Bp. Ballagi Mór utca 8. fszt. 2. A közgyűlés egyhangúan megszavazta a címváltozás miatti alapszabály módosítást, miután a szövetség a hi-

vatalos papírok rendezése után erre a címre költözik. Szabó Krisztián a dinnyési fejlesztésekkel kapcsolatban elmondta, hogy a legszükségesebb beruházásokat kívánja elvégezni, így a keltető házat, valamint a fűtési, és vízellátási rendszereket kell felújítani. A beruházásokra pályázatot készít a Kft., s ha megnyeri a pályázatot, akkor a MAHAL időszakosan átvállalja az önrész és a támogatás összegét a később megkötendő szerződés alapján. A pályázatot 2015. június 15-éig kell megvalósítani. A közgyűlés – egy nem szavazattal – elfogadta, hogy a MAHAL a Dinnyési Halgazdaság Kft.-től időszakosan átvállalja az önrész és a támogatás összegét.

Az egyebek napirend keretében egy új tagot, a Nagybaracska Tógazdaság Kft.-t felvették a tagok sorába. Németh István elnök az őszi lehalászással kapcsolatban elmondta, hogy a sok eső a völgyzárógátas tavakból kimosta a plankton, ezért ezekben a tavakban a hal nem fejlődött a kívánt méretre. Kérte a tagságot, hogy a halárat senki ne vigye le, mert 2015 tavaszán minden hal eladható lesz. A ragadozó halmál korlátlanok a piaci lehetőségek. Kérte, hogy használják a szövetség honlapján az Adok-ve-szek rovatot, mert így könnyebben tudnak egymásnak segíteni.

H. Gy.

→ A halgazdálkodási és halvédelmi törvény kerettörvényként készült, ami a szabályozni kívánt terület alapvető ismérveit, alapvonalait, keretét adja meg. Ilyen magas absztrakciós szintű szabályozásban nem lehet részletekbe menő elemeket megjeleníteni. A végrehajtási rendelet szintjén a jogalkotó nem kívánt földrajzi alapon elkülönített hasznosítási módokat szabályozni, a rendelet a törvényben lefektetett alapelvek gyakorlati átültetésére koncentrál. Ugyanakkor például a most készülő FM-rendeletben, amely a természetes vizek halgazdálkodási jogának haszonbérbe adásáról, pályáztatásáról szól, már figyelembe lesz véve ez a szempont, mégpedig a fizetendő haszonbérleti díjak vonatkozásában, tehát differenciált haszonbérleti díj mértékek kerülnek meghatározásra rendeleti szinten.

9.) A kecsge védett hallá nyilvánítását milyen vizsgálat, tanulmány alapján határozták meg? Vizsgálták-e természetes ivóhelyek alakulását, meglétét? A tápláléklánc alakulását összefüggésben a vízminőséggel? Milyen plusztételeket hoztak a faj megóvása érdekében?

A kecsgefogások országos statisztikája rámutatott, hogy e halfaj hazai természetes vizekben élő állománya komoly bajban van: a hasznosítás lehetősége és a hasznosítás potenciális mértéke nem volt összhangban a statisztikák szerint rendelkezésre álló állomány méretével, illetve annak megújuló képességével.

Fel kívánjuk hívni a figyelmet, hogy a kecsge nem vált védett természeti értéké, csak alapértelmezett, országos-általános szinten „nem fogható” státuszt kapott. Helyi szinten

elég a halgazdálkodási hatóság engedélye ahhoz, hogy hasznosítható fajként a halgazdálkodásra jogosult foghassa, fogathassa. Utóbbinak értelemszerű feltétele, hogy az adott vízben, folyószakaszon igazoltan jelen legyen olyan kecsgeállomány, amire lehet „terhelni” a hasznosítást úgy, hogy az állomány fennmaradását nem veszélyezteti. E feltétel teljesülése érdekében a kecsget hasznosítani kívánó halgazdálkodásra jogosultnak tennie kell, beleértve ebbe az ivóhelyek kialakítását, fejlesztését, veremlőhelyek védelmét, illetve a telepítéssel végezhető állományerősítést is.

Mint nem fogható halfaj állományának erősítésére, a kecsge telepítésére, élőhelyfejlesztésére és ivóhely-rehabilitációjára komoly forrásokat kíván biztosítani a Földművelésügyi Minisztérium az „Állami halgazdálkodási feladatok támogatása” fejezeti kezelésű előirányzataból.

10.) Vizsgálták-e a Duna-meder alakulását, eutrofizációját a vegetációjával összefüggésben? Az ivóterületek meglétét, állapotát? A táplálékszervezetek, ivadékok megmaradásának esélyeit? Milyen forrás áll rendelkezésre a vízkezelőknek állami finanszírozás formájában? Milyen állami segítségnyújtásra számíthat a vízkezelő?

A koncepcionálisan új alapokra építendő törvény és végrehajtási rendelete megalkotásához e tételeket nem kellett külön újra vizsgálni, hiszen a halak élőhelyének, különösen az ivóterületeknek az általános leromlása ismert környezeti és halgazdálkodási probléma. Az új szabályozás lényege éppen az, hogy egy természetes megújuló képességében erősen korláto-

zott ökológiai rendszert, az elővigyázatosság elvének is megfelelően, ne terheljünk a korábbi volumenű és esetlegesen rossz gyakorlatokat is tartalmazó használat. Terveink szerint a halgazdálkodás fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának keretében lesz lehetőség az ivóhelyek, ivadékbölcsők kialakítását, fejlesztését, fenntartását is támogatni.

11.) Gondolkoztak-e a nagyhajó-forgalom korlátozásán? Legalább időszakosan? A hajózás nagyfokú erősödése szoros összefüggésben áll a megmaradt ivóterületek pusztulásával, a tápláléklánc gyengülésével, eltűnésével és a halállomány jelentős ritkulásával.

Igen, ez részben összefügg a korábbi kérdésre adott válasszal. Országosan – a teljes hazai Duna-szakaszon – ilyen forgalomkorlátozás bevezetése mindenképpen több lárcát is érintő, összkormányzati szintű, valamint alaposabb szakmai egyeztetést is igényel. A dunai szaporulat jobb megmaradása szempontjából – különösen egyes kitüntetett Duna-szakaszokon – ez meghatározó kérdés. Fel kívánjuk venni ez ügyben a kapcsolatot a közlekedésért felelős tárccal, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal.

12.) Az Európai Unió milyen forrásokat tesz elérhetővé a kárenyhítésre, a probléma megoldására?

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap keretében hazaikban a 2015-től elérhető Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretében lesz lehetőség olyan létesítmények építését, korszerűsítését vagy telepítését is támogatni, amelyek a vízi állat- és növényvilág védelmét és gyarapodását, illetve a kárenyhítést szolgálják.

A hortobágyi hal népünnepe

Az időjárás a hegyeibe fogadta a IV. Hortobágyi Lehalászási Ünnepet, amely a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. rendezésében az Alföld legnagyobb halas rendezvénye. Az előző évek igazolták, hogy a nagyközönség kíváncsi a halászkok tevékenységére, hiszen több ezren gyűltek össze az elepi tó partján. Így volt ez az idén, október 11-12-én is, amikor kellemes napsütésben mintegy kétezer ember figyelte a lehalászt. Volt látnivaló bőven, mert mintegy 150 mázsa hal ficánkolt a hálóban, amelyet aztán a válogatás után kamionra raktak.

Lupsán Róbert, a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. vezérigazgatója a rendezvényt megnyitó beszédében örömet és köszönetét fejezte ki annak, hogy már kora délelőtti szinte megtelt a tópart. Igazi családi programokkal várták a vendégeket, hiszen a rendezvény célja a kezdetektől nem változott: a cég a halfogyasztást kívánja népszerűsíteni, és felhívni a figyelmet a vendégeknek arra, hogy a hal egészséges, finom étel. A Hortobágyi Halgazdaság arra törekszik, hogy minél több család asztalára eljuttassák a termékeiket, és nem titkolt céljuk az is, hogy a halfogyasztó közönség jobban megismerje a halászkok nehéz munkáját.

A rendezvény fő programja a lehalászás, amellyel bemutatják, hogyan is kell a halat a tóból a fogyasztó asztalára eljuttatni. A lehalászás az őszi szezonnal kezdődik, s ez az az időszak, amikor a halászkok szembesülnek, hogy milyen gazdasági eredménnyel zárhatják az adott évet. Ekkor derül ki, hogyan hasznosult a takarmány, mekkorára nőtt a hal és mennyi hal élte túl a madarak és más halevő ragadozók folyamatos támadásait. Az októberi halászzattal a hazai haltermelők munkája is megsokszorozódik, hiszen a megtermelt halat ekkor viszik a piacokra, s az év hátralévő hónapjaiban értékesítik a haltermés mintegy 40 százalékát. A vezérigazgató hangsúlyozta, hogy jobb volna egyenletesebben elosztva ellátni a piacot friss, finom, magyar, jó minőségű hallal, de a hazai fogyasztási szokásokon nehéz változtatni. A halat leginkább karácsonykor fogyasztjuk, pedig a haltermékekhez egész évben hozzá lehet jutni, többek között a cég halboltjában, s a nagy áruházláncokban, ahol mind élő, mind feldolgozott formában kínálják a hortobágyi halat.

Szatmári László, a MAHAL igazgatója Németh István elnök üdvözlését tolmácsolva köszöntötte a vendégeket. Az igazgató elmondta, hogy ide, Hortobágyra tulajdonképpen hazajön, mivel a csaknem negyven éves szakmai pályafutásának egyharmadát itt töltötte. Sok régi, kedves ismerőssel találkozott ezen a napon is, és azt kívánta, hogy még sok-sok éven keresztül rendezzék meg ezt az ünnepet. A hazai halfogyasztás népszerűsítése igen fontos, mert – a legfrissebb adatok szerint – 3,62 kilogramm halat fogyaszt egy fő egy év alatt Magyarországon,

mondta az igazgató. Igaz ez akkor, ha minden horgász pontosan vezeti a fogási naplóját, ha egyetlen kilogramm halat sem lopnak el, s ha minden kilogramm hal áfás számlával cserél gazdát. Ha véletlenül nem így lenne, akkor elmondhatnánk, hogy a hazai halfogyasztási szint öt kilogrammra nőhetne. Ezzel együtt a halfogyasztás növekszik, bár a folyamat lassú. Ugyanakkor az ilyen rendezvények is hozzájárulnak ahhoz, hogy a hal népszerűsége nőjön. A hortobágyi hal az ország egyik legjobb minőségű terméke, érdemes tehát a halünnepeken is kóstolni, vásárolni a cég termékeiből, mondta végezetül az igazgató.

évben teljes kapacitással működik (a megtermelt halmennyiség 40 százalékát feldolgozzák), így elmondható, hogy a halászati tevékenység teljes vertikumát megtalálhatjuk a cégben. A halszaporítás, az ivadéknevelés, a növendékhal piaci hallá nevelése, majd a feldolgozás és az értékesítés tartozik ebbe a vertikumba, mivel a cégnek teljes a logisztikai gépparkja is. Hortobágyon a horgászturizmus is egyre élénkebben fejlődik. A cég több tavat alakított ki a horgászok számára, ahol nem csak a normál méretű halakat foghatják ki és vihetik haza, hanem a bojlis horgászok horgára is akad megfelelő méretű zsákmány. Ami az ünnepi lehalászás során kiderült, hogy a vezérigazgató elégedett lehet az idei „terméssel”, mert a hal szép, a háromnyaras busa átlagos egyedsúlya három és fél kilogramm, míg az ugyanezen korosztályú ponty 2,7 kilogramm. A piac egyébként a feldolgozott hal iránt jobban érdeklődik, így a feldolgozott és a friss termékek forgalma évről évre nő.

A rendezvényen mindenki kóstolhatott és találhatott újdonságot, hiszen olyan recep-

A lehalászásra sokan kíváncsiak voltak

Lupsán Róbert lapunknak elmondta, hogy az első ünnepet a cég fennállásának 95. évfordulóján, tehát 2011-ben rendezték. A Hortobágyi Halgazdaság Zrt. 1916-ban alakult, és a vezérigazgató bízik abban, hogy a centenáriumot is méltó módon ünnepelhetik. Az állami tulajdonú cég 150 főt foglalkoztat, csaknem ötezer hektáron folytat halgazdálkodást. Ezzel a tófelülettel a cég Közép-Európa legnagyobb tógazdasága. Hat különböző tőegység tartozik hozzájuk, és évente 2500 tonna halat termelnek, amelynek 95 százalékát a hazai piacon értékesítik. A halfeldolgozójuk, amely az Elep-tőegység mellett található, egész

tekkel is készültek, amelyek nem közismeretek. Különleges harcsaételeket készítettek, de természetesen a pontyételekből is gazdag volt a választék. A vezérigazgatónak nem sokat kellett biztatnia a közönséget, mert a sátraknál gyorsan fogytak az ételek. De nemcsak az ételek, hanem az élőhal-vásár is igen népszerű volt. A kézművesek pavilonjai szintén nagy népszerűségnek örvendtek, de az arcfestéstől az állatsimogatóig minden érdekes program vonzotta a közönség apraját-nagyját.

Igazi népünneppel volt ez a két nap, mégpedig a hal jegyében.

H. Gy.

A jó paprika titkai

Az akasztói szálkamentes sziki ponty halfőzőversenyt családi hangulat jellemzi, ami annak is köszönhető, hogy a versenyzők állandó, visszatérő résztvevői az eseménynek. Szabó József, az ÖKO 2000 Kft. ügyvezető igazgatója nem titkolja, hogy azokat az üzleti partnereket hívja meg a halfőző versenyre, akikkel évek óta szoros a kapcsolata. Köztük van Kothencz Attila, a Paprika Hungária Kft. ügyvezető igazgatója, egyben tulajdonosa is, akivel a fűszerpaprikáról beszélgettünk.

A cégről érdemes tudni, hogy Kiskőrös mellett, Tabdiban van a székhelyük, amely Kalocsától 30 kilométerre fekszik. A földrajzi elhelyezésemből adódóan ez a régió a kalocsai paprikakörzethez tartozik. Kothencz Attila elárulta, hogy a paprika termesztése családi hagyomány, hiszen már a nagyszülei is ezzel foglalkoztak, így a kezdet 1938-ig nyúlik vissza. Az anyai nagyszülők Bácsa községben laktak. A kalocsai Paprikamúzeumban a cégvezető fellelte a nagyszülőktől származó, fűszerpaprika termelésre utaló ereklyéket, mint például a vándorló paprikaértékesítésről szóló igazolványt, a családi cégpecsétet, a 15 ezer millpengőről szóló igazolványt.

A fűszerpaprika a halászlé egyik legfontosabb alkotóeleme. De – ahogy a cégvezető fogalmaz – nehéz különbséget tenni, rangsort állítani a többi alapanyag között, hiszen a hal, a víz, a hagyma, de még a só

minősége sem mellékes a finom, kiváló halászléhez. Az Akasztói Halasparkban minden feltétel adott ahhoz, hogy csak kiváló halászlék, halételek készüljenek, ami a halfogyasztás növelését is elősegíti. A szálkamentesség következtében a gyerekek is biztonságosan ehetik a halászlét. A hal népszerűsítésére nagy szükség van, hiszen keveset eszik ebből az egészséges, gazdag receptekkel elkészíthető ételekből a magyar. Ha többet fogyasztanánk, kevesebbet költenénk orvosi receptek kiváltására. Kothencz Attila azt is hangsúlyozza, hogy a mai kor gasztronómiájában azok az ételek népszerűek, amelyek gyorsan elkészíthetők és könnyen fogyaszthatók.

A fűszerpaprikáról szólva a cégvezető elmondta, hogy nagyon fontos, hogy apróra darálják. A cégnél négyszer-öttször is átengedik a paprikát a kalapácsos darálón, mert a köves darálók nem annyira alkalmasak a porrá daráláshoz. A darálás hőmérsékletére mindig oda kell figyelni, mert nem szabad, hogy megégjen a termék. A paprika húsa olyan, mint a szivacs, akárhányszor elvágja az ember, mindig lyukacsos felületet kapunk. Ha viszont magas a paprika víztartalma, akkor nagy lesz a szemcse mérete.

A cég kétfajta paprikából készült fűszerpaprikát forgalmaz. Az egyik a Kalocsai 622-es fajta, a másik a Szegedi 80-as. (A szegedi 179-est az erős változathoz használják.) A Szegedi 80-as – szaknyelven szólva – felálló fajta, amit szedéskor tapasztal az ember, míg a 622-es leálló fajta. A kettő között az a fontosabb különbség, hogy a kalocsai fajtának magas a magtartalma, ezért a színárnyalata gyengébb, viszont a szegedinek magasabb a festéktartalma, ám az olajtartalma gyengébb a szegediénél. A mag nagyon fontos a fűszerpaprikában, mert a saját olaj határozza meg a jó minőséget is. Ez az olaj oldja ki a paprika saját színezőanyagát, ami a héjban található. A héjban a színezőanyag általában cukorrá, ezért ég meg a paprika az ételben, s ettől lesz keserű a paprika íze. A fűszerpaprika maximális megengedett víztartalma 11 százalék, a házi fűszerpaprikák gyakran 4-6 százaléknyi vizet tartalmaznak, ettől viszont sárgásabb színe lesz a fűszernek.

Kothencz Attila: a fűszerpaprika a halászlé egyik legfontosabb alkotóeleme

Az oltalom alatt álló, eredetjelölt fűszerpaprika annyit jelent, hogy az állategészségügyi hatóságnál kell bizonyítani, hogy hol termelt, hol szárították, hol darálták az adott terméket. Magyarországon két körzet van: a szegedi és a kalocsai. Mindenkinek adott, hogy az eredetet igazolja, így a piaci termék is feltüntetheti a megfelelő igazolások beszerzése után, hogy ez a termék oltalom alatt álló, eredeti. A Paprika Hungária Kft. a kalocsai megjelölést használja. A kalocsai körzethez mintegy negyven település tartozik, a szegedi kisebb körzetet tudhat magáénak, de a minősége hasonlóan jó, mint a kalocsaié.

A Paprika Hungária Kft. ma már 100 hektáron termelteti a paprikát, mégpedig Fajszon. Itt is egy család foglalkozik a termesztéssel. A megtermelt paprikát a cég dolgozza fel, csomagolja be és viszi a piacra, így a két család összedolgozva tudja a piacon a vevői igényt kielégíteni. Attila megjegyzi, hogy a nagy keresletnek köszönhetően az éves szezonra éppen hogy csak kitart a fűszerpaprikájuk, így nincsenek eladási problémáik, és természetesen raktárkészletük sincs. A kisebb kiszerelésű termékeket a turisták veszik meg, míg a többi a szállodai és egyéb nagy mennyiséget előállító konyhák vásárolják fel. A külföldi piacról kiszorultak, korábban egy osztrák konyha vett meg nagyobb mennyiséget a paprikájukból, amelyből pörköltet főztek, és gyorsfagyasztással tartósítva benzinkutakon árusították. Az osztrákok azonban az olcsóbb spanyol paprikára tértek át, s ezzel az árral a cégvezetők nem akartak versenyezni.

H. Gy.

